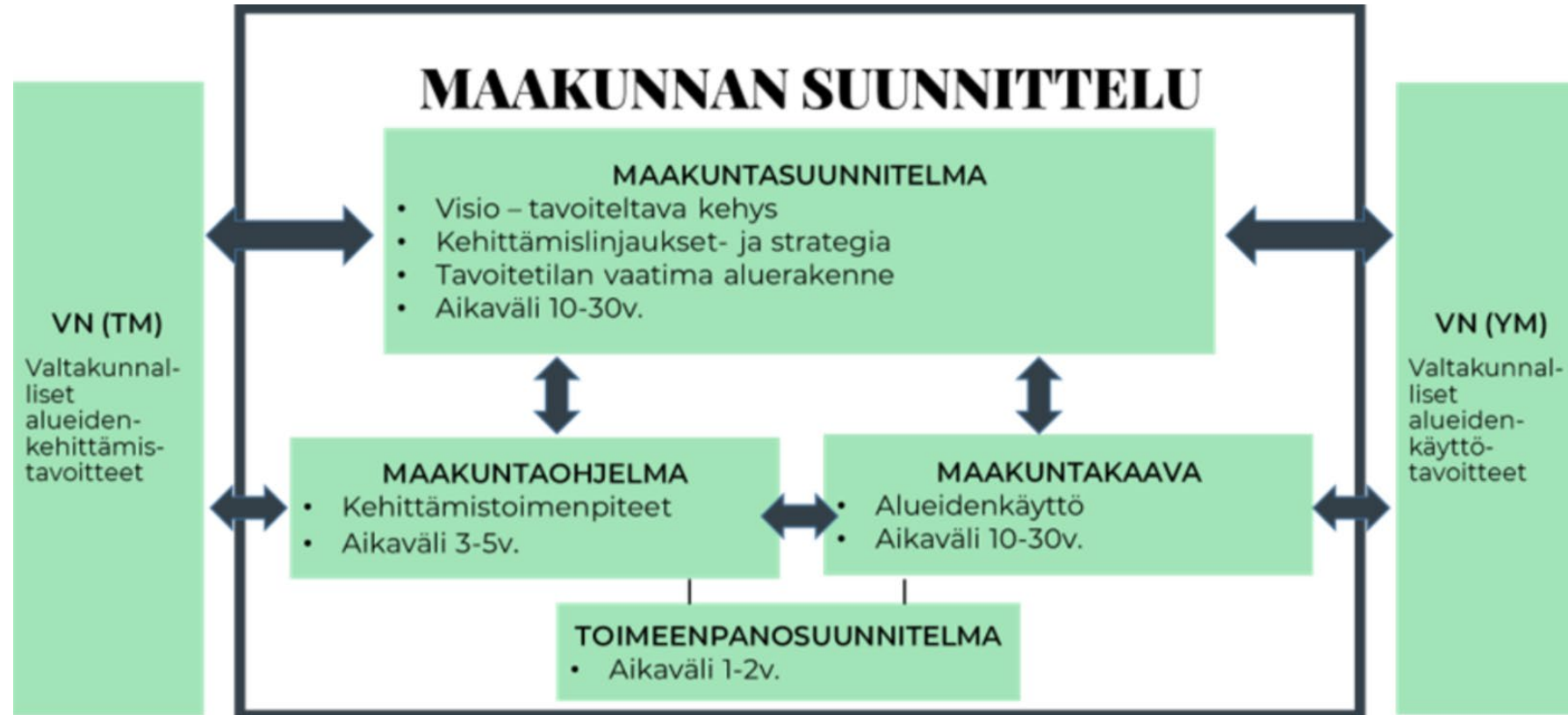

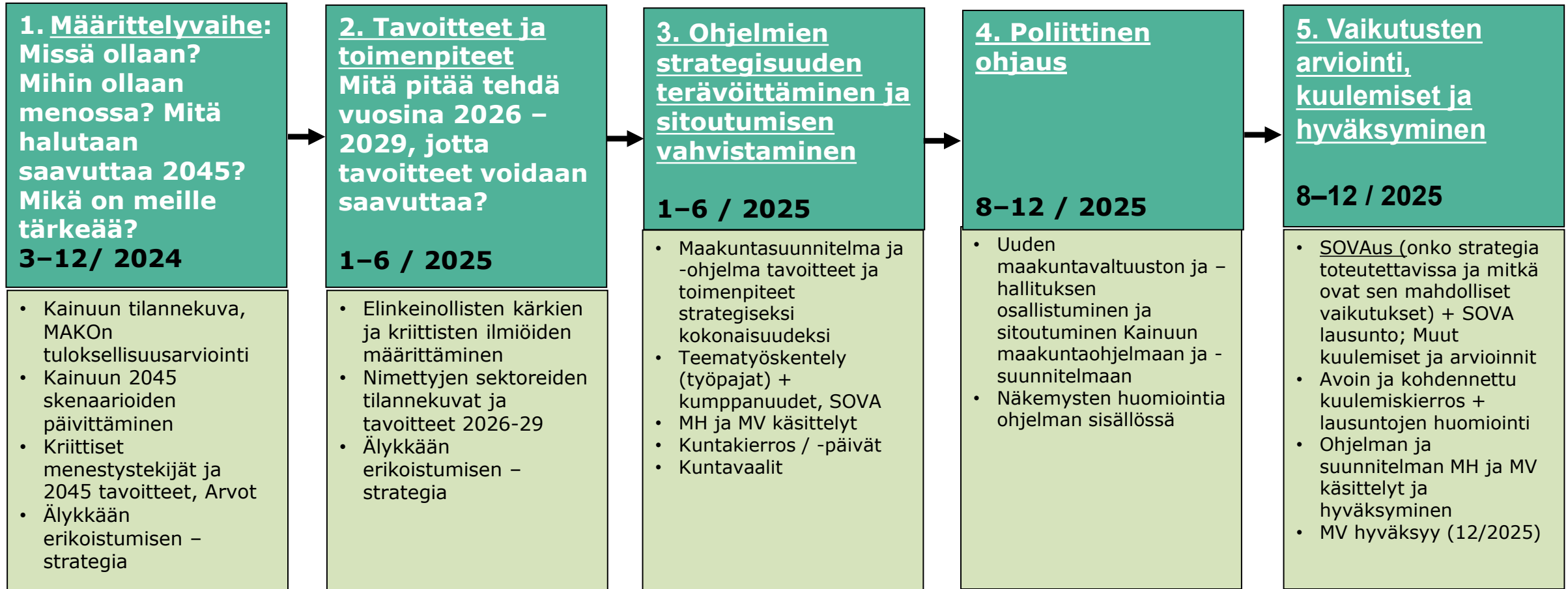
**Tilannekuvatyö sekä Kainuun
maakuntasuunnitelman ja -ohjelman laadinnan
prosessi**

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas

Maakunnallisen aluekehittämisen ohjausjärjestelmä

Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026-2029 arkkitehtuuri ja rakentaminen

Poliittinen ohjaus, OAS: vuorovaikutteinen, avoin prosessi, kansalaiset (erit. nuoret), MH, MV, kunnat, yhteistyö- ja klusteriryhmät,
<https://kainuunliitto.fi/elinkeinot-ja-aluekehitys/kainuu-ohjelma-topsu/maakuntasuunnitelman-ja-ohjelman-valmisteluprosessi/>

Kainuun liiton strategia 2024

2025

Kuntavaalit 13.4.2025

Uudistuvat & hyvinvoivat alueet

Valtioneuvoston aluekehittämispäätös 2024–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää maakuntien liittoja valmistelemaan maakuntaohjelmat vuosille 2026 – 2029 (ohje 11.9.2024 / VN/25905/2024-TEM-1)

- ALKE päätös ja ALKE painopisteet 2024 -2027: kestävä elinvoima ja investoinnit; hyvinvoiva väestö ja yhteisöt; vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto
 - Painopisteitä yhdistävät: kokonaisturvallisuus, kansainvälisyys, aluelähtöisyys
 - Kehittämisen edellytyksiä: saavutettavuus, työvoiman saatavuus ja työllisyys, osaaminen ja sivistys
 - ym. ulottuvuuksien toteuttaminen alueen lähtökohdista
- Lisäksi omaksi kokonaisuudeksi **älykäs sopeutuminen** vähenevään ja ikääntyvään väestökehitykseen sekä aktiivinen, kestävä ja ennakoiva vaikuttaminen väestönkehitykseen: muuttovoitto + monipaikkaisuus, matkailu ja vapaa-ajan asuminen
- Tilannekuvan teemat ALKE päätöksen mukaisia:
 - Väestökehitys,
 - Kestävä elinvoima ja investoinnit,
 - Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt,
 - Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto

A photograph of a wooden barrel and a woven basket resting on a wooden surface. The barrel is made of horizontal wooden planks and has two metal bands. The basket is made of woven reeds or straw and has a brown leather strap. The background is a dark, weathered wooden wall.

KAINUUN LIITTO

Mitä eväitä tilannekuva antaa Kainuun kehittämisen tavoitteisiin?

Jouni Ponnikas
Kainuun liitto

Tilannekuvawebinaari 24.2.2025

Kainuun kriittiset menestystekijät

- Kainuun tilannekuvasta ja 2045 tulevaisuusskenaarioista nousevat esille seuraavat strategisesti tärkeät, alueen menestystä rakentavat asiat (alustavat).

Väestökehitys ja väestön hyvinvointi

- Veto- ja pitovoiman vahvistaminen, muuttovoiton saaminen, kestävä ja kasvava maahanmuutto Kainuuseen
- Älykäs sopeutuminen vähenevään ja ikääntyvään väestökehitykseen, kestävät ratkaisut väestön ikääntymisen myötä muuttuviin ja kasvaviin palvelutarpeisiin
- Väestön hyvinvoinnin vahvistaminen ja hyvinvointierojen pienentäminen
- Elinvoimaiset ja saavutettavat kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä -olosuhteet koko Kainuussa sekä kulttuurin ja liikunnan integroiminen koulutus-, TKI- ja yritystoimintaan sekä Kainuun veto- ja pitovoiman vahvistamiseen
- Matkailun, vapaa-ajan asumisen ja monipaikkaisuuden voimakas ja kestävä kasvu Kainuussa

Kainuun kriittiset menestystekijät

Aluetalouden kestävä kasvu ja muutoskestävyys

- Osaaminen ja koulutus sekä osaavan työvoiman riittävyyden ennakoiva turvaaminen
- Digitalisaation ja tekoälyn kestävä hyödyntäminen sekä data-keskustoimiala ja datatalous Kainuun vahvuuksina
- Monipuolinen ja resilientti kärkitoimiala- ja elinkeino- sekä palvelurakenne
- Kainuun luonnonvarojen kestävä elinkeinollinen hyödyntäminen (uusiutuva energia, biotalous, kaivannaisala ja EU:n suvereniteettitavoitteiden maksimaalinen hyödyntäminen Kainuussa) ja erityisesti niihin perustuva vahva kiertotalous
- Jalostusasteen ja työntuottavuuden nostaminen Kainuussa kaikilla aloilla
- Elinvoimaiset, kestävästi kasvavat ja osaamistaan vahvistavat yritykset (uudet ja olemassa olevat yritykset mkl. omistajanvaihdokset) sekä vientiyritysten ja viennin arvonlisän kasvattaminen sekä elinvoimainen järjestösektori
- Investointien saaminen sekä erityistoimenpiteet lainoituksen vauhdittamiseen ja yritysrahoituksen varmistamiseen koko Kainuussa

Kainuun kriittiset menestystekijät

Saavutettavuus

- Maakunnan sisäinen ja ulkoinen sekä tietoliikenteellinen saavutettavuus; tarpeita vastaava sähkö- ja energiansiirron infrastruktuuri

Puhdas ja oikeudenmukainen siirtymä

- Ilmastonmuutos (hillintä ja sopeutuminen) sekä luonnon monimuotoisuus: elinkeinojen kestävä kasvu ja ympäristövastuullisuus sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä vähähiiliseen kiertotalouteen siirtyminen; puhtaan siirtymän elinkeinollisten mahdollisuuksien hyödyntäminen

Kainuun aluekehittämisen edellytysten ja resurssien vahvistaminen

- Kansallisen ja EU:n aluekehitys- sekä infra- ja muun valtion budjettirahoituksen turvaaminen Kainuuseen sekä vaikuttava hyödyntäminen ja rahoituksellisen osaamisen vahvistaminen Kainuussa
- Kokonaisturvallisuus ja huoltovarmuus, Kainuun sisäisen polarisaation tasoittaminen ja raja-alueiden elinvoiman vahvistaminen, NATO jäsenyyden hyötyjen maksimointi
- Päätösvalta omissa käsissä – hyvinvointialueen, maakunnan ja kuntien aseman ja toimintaedellytysten turvaaminen

Kiitos huomiostanne – on toiminnan aika!